

[Gert Petersen.]

at vi kommer i gang med en løsning af denne opgave, og jeg må nok sige, at i denne henseende har jeg meget, meget lidt tillid til den nuværende regering. Den socialdemokratiske bemærkning i mindretalsbetænkningen tvinger mig så at stige til en slags optimisme: nu får vi se, om vi har noget at have den i, vi skal i hvert fald gøre vores dertil.

Men når man har sagt, at i en akut nødsituation kan det være rimeligt med en punktvis regulering, så har man ikke dermed sagt ja til det forslag, som regeringen har lagt frem, og slet ikke til de betragtninger, som ledsager forslaget i udtalelsen i betænkningen fra venstres, de konservatives og det radikale venstres side. Det må være helt klart — heri er jeg enig med, jeg tror det er studentrepræsentanten i adgangsudvalget, hr. Matthiesen — at der kun er tale om en nødforanstaltning og ikke om et prioriteringspolitisk middel. De metoder, som man lægger op til at anvende fra flertallets side, går netop i retning af, at man skaber et prioriteringspolitisk middel. Det provisoriske i sagen vil træde klart frem, hvis man vælger lodtrækningen som principiel udvælgelsesmetode. Der kan være undtagelser i nogle tilfælde, hvor eksamen kan spille en rolle. Sådanne undtagelser kunne man overveje, men den principielle metode måtte være lodtrækningen, hvorved man tilgodeser princippet om, at studentereksamen er enten bestået eller ikke bestået; det er et princip, der altid har været gældende for denne eksamens forhold til universitetet, og et princip, som vi ikke skal afskaffe, men tværtimod søge at få udbredt til andre eksamenssystemer.

For at undgå, at den punktvis adgangregulering skulle få socialt skæve følger, mener jeg, at de såkaldte socialgrupper 4 og 5 — det, vi i gamle dage kaldte arbejderklassen, unge fra arbejderklassen — under en sådan ordning må favoriseres. Ellers risikerer man, at netop unge, som har vanskeligt råd og er dårligt stillet, vil lade sig afskrække af de udsættelser, de kan komme ud for.

En sådan regulering må administreres af paritetisk sammensatte organer; det er umiddelbart de uddannelsessøgende, regule-

ringen går ud over, og derfor er det da rimeligt og naturligt, at deres repræsentanter besætter halvdelen af pladserne i de regulerende organer.

Videre må der etableres en slags udrykningstjeneste med finansielle reserver i ryggen, som straks kan mobiliseres med henblik på at overvinde vanskelighederne i de fag, hvor reguleringen har vist sig nødvendig. Heller ikke noget af dette ville være ideelt, men det hænger sammen med, at man slet ikke kan løse noget egentligt problem på længere sigt på denne måde. Men det er det nærmeste, man kunne komme udformningen af en fornuftig nødforanstaltning, og hvert eneste punkt i en sådan ordning ville ligesom understrege, at der er tale om nødforanstaltninger, sådan at myndighederne ikke går hen og glemmer det. Det er jo det, der er så stor risiko for.

Hvis man ser på, hvordan VKR har udformet deres flertalsbetænkning, så må man virkelig sætte spørgsmålstegn ved, om der er tale om nødforanstaltninger. Man må også spørge, det bliver man nødt til, om disse partier helt bevidst søger en konfrontation med de uddannelsessøgende ved universitetet. Jeg synes, at det, som kan læses ud af flertalsbetænkningen, på visse punkter er ganske uansvarligt. Man kan sammenligne flertalsbetænkningen med planlægningsrådets forslag i skrivelsen af 17. maj, hvor planlægningsrådet foreslår paritetisk sammensatte organer til administrering og regulering, hvilket er, som jeg siger, ganske rimeligt. Flertallet i folketingsudvalget foreslår her organer med kun 33 pct. studentrepræsentation. Hvor planlægningsrådet lægger hovedvægten på lodtrækning som udvælgelsesmetode og argumenterer udmærket herfor, lægger VKR hovedvægten på karaktergivning. Hvor planlægningsrådet stærkt tilråder skabelse af „en generel budgetreserve til imødegåelse af fordelings- og begrænsningstrusler“, administreret efter indstilling netop fra et paritetisk sammensat centralludvalg, har flertallet her blot en from henstilling til ministeren om dog at gøre, hvad der er muligt, hvis det bliver galt.

Jeg synes, at der i denne flertalsbetænkning er lagt op til en varig ordning, og det skal måske ses i sammenhæng med hele den øvrige politik, som føres. Jeg skal undgå at